

Till värdepappersföretagen

Till värdepappersföretagens holdingsammanslutningar

ALLMÄN ANVISNING OM GRUPPBASERAD TILLSYN

Finansinspektionen meddelar med stöd av 4 § 2 punkten lagen om finansinspektionen följande allmänna anvisning om gruppbaserad tillsyn över kreditinstitut och värdepappersföretag. Anvisningen är baserad på bestämmelserna i 5 § kreditinstitutslagen och 6 § lagen om värdepappersföretag och beaktar rådets direktiv 92/30/EEG av den 6 april 1992 om gruppbaserad tillsyn över kreditinstitut (EGT nr L 110, 28.4.1992, s. 52) samt rådets direktiv 93/6/EEG av den 15 mars 1993 om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut (EGT nr L 141, 11.6.1993, s. 1). Anvisningen avser att precisera begreppet kreditinstitutets/värdepappersföretagets konsolideringsgrupp och räckvidden för gruppbaserad tillsyn enligt 5 § kreditinstitutslagen och 6 § lagen om värdepappersföretag.

1 Definitioner

Definitionerna tillämpas på föreskriften om kreditinstitutens och värdepappersföretagens rapportering av kapitalbas och gruppbaserad kapitalbas, föreskriften om kreditinstitutens och värdepappersföretagens rapportering av kapitalbasen och den gruppbaserade kapitalbasen för täckning av kreditrisker, föreskriften om rapportering av kreditinstitutets och dess konsolideringsgrupps aktie- och fastighetsinnehav, föreskriften om kreditinstitutens och värdepappersföretagens rapportering av stora exponeringar (kundrisker) och konsoliderade stora exponeringar, föreskriften om rapportering av uppgifter om företag som hör till konsolideringsgruppen och koncernen samt föreskriften om kreditinstitutens och värdepappersföretagens rapportering av kapitalbasen och den gruppbaserade kapitalbasen för täckning av marknadsrisker.

Med **kreditinstitut** avses ett kreditinstitut enligt 2 § kreditinstitutslagen och ett därmed jämförbart utländskt kreditinstitut som beviljats koncession att verka som kreditinstitut.

Med **värdepappersföretag** avses ett värdepappersföretag enligt 4 § 1 mom. 1 punkten lagen om värdepappersföretag och ett därmed jämförbart utländskt värdepappersföretag som beviljats verksamhetstillstånd att tillhandahålla investeringstjänster.

Dnr 3/390/98

Datum: 9.6.1998

Ersätter anvisning: 203.20

dnr 5/390/97, 26.8.1997

Gäller fr.o.m. 1.7.1998

tills vidare

2 (9)

Ändringarna är markerade genom skuggning

Med **finansiellt institut** avses ett finansiellt institut enligt 3 § kreditinstitutslagen och ett därmed jämställbart utländskt finansiellt institut. Fondbolag och företag som i huvudsak äger och/eller handlar med värdepapper anses också vara finansiella institut. Som finansiella institut betraktas också pantlåneinrättningar enligt 1 § lagen om pantlåneinrättningar.

Med **tjänsteföretag** avses ett företag som huvudsakligen producerar tjänster för ett eller flera kreditinstitut eller värdepappersföretag genom att äga, besitta eller förvalta fastigheter, eller som åt ett eller flera kreditinstitut eller värdepappersföretag producerar databehandlingstjänster eller andra motsvarande tjänster som ansluter sig till kreditinstitutets eller värdepappersföretagets huvudsakliga verksamhet.

Med **näringsammanslutning** avses ett sådant dotterföretag till en holdingsammanslutning, ett kreditinstitut eller ett värdepappersföretag som avses i bokföringslagen och som inte är ett kreditinstitut, värdepappersföretag, finansiellt institut eller tjänsteföretag. En näringsammanslutning räknas inte till kreditinstitutets eller värdepappersföretagets konsolideringsgrupp.

Med **holdingsammanslutning** avses ett finländskt eller utländskt finansiellt institut som har bestämmande inflytande (ägarkontroll) enligt 5 § 2 mom. kreditinstitutslagen eller 6 § 1 mom. lagen om värdepappersföretag i minst ett finländskt kreditinstitut eller värdepappersföretag och vars sådana ägarkontrollerade företag huvudsakligen är kreditinstitut, värdepappersföretag, finansiella institut eller tjänsteföretag. Finansinspektionen avgör i varje enskilt fall när ett finansiellt instituts ägarkontrollerade företag skall anses vara huvudsakligen kreditinstitut, värdepappersföretag, finansiella institut eller tjänsteföretag så att det finansiella institutet skall betraktas som en holdingsammanslutning. Vid sin bedömning fäster Finansinspektionen avseende bl.a. vid huruvida den sammantagna balansomslutningen för de ägarkontrollerade kreditinstituterna, värdepappersföretagen, finansiella instituten och tjänsteföretagen enligt de senast fastställda balansräkningarna utgör mer än hälften av den sammanlagda balansomslutningen för samtliga ägarkontrollerade företag samt vid huruvida de sammanlagda intäkterna i de senast fastställda resultaträkningarna för de ägarkontrollerade kreditinstituterna, värdepappersföretagen, finansiella instituten och tjänsteföretagen utgör mer än hälften av de sammanlagda intäkterna för samtliga ägarkontrollerade företag.

Med **konsolideringsgrupp** avses en företagsgrupp som består av ett moderföretag i konsolideringsgruppen enligt nedan nämnda definition och ett eller flera dotterföretag i konsolideringsgruppen. Moderföretaget i konsolideringsgruppen kan endast utgöras av en holdingsammanslutning, ett

kreditinstitut eller ett värdepappersföretag och dotterföretagen endast av kreditinstitut, värdepappersföretag, finansiella institut eller tjänsteföretag. Vid beräkningen av de begränsningar som gäller aktie- och fastighetsinnehav enligt Finansinspektionens föreskrift 105.2 avses med konsolideringsgrupp emellertid en företagsgrupp som består av ett kreditinstitut och dess dotterföretag enligt ovan.

Med **moderföretag i en konsolideringsgrupp** avses ett finländskt kreditinstitut, ett finländskt värdepappersföretag eller en finländsk eller utländsk holdingsammanslutning

- 1) som utgör moderföretag i en koncern enligt bokföringslagen eller, om moderföretaget är en utländsk holdingsammanslutning, som annars har ett sådant bestämmande inflytande som avses i 1 kap. 5 § bokföringslagen i ett finländskt kreditinstitut eller värdepappersföretag,
- 2) som till största delen har samma styrelsesammansättning eller samma verkställande direktör som ett annat till sin balansomslutning mindre kreditinstitut, värdepappersföretag, finansiellt institut eller tjänsteföretag eller vars anställda utgör majoriteten av medlemmarna i styrelsen för ett sådant kreditinstitut, värdepappersföretag, finansiellt institut eller tjänsteföretag, eller
- 3) som har en gemensam ledning med ett annat till sin balansomslutning mindre kreditinstitut, värdepappersföretag, finansiellt institut eller tjänsteföretag.

Ett kreditinstitut, värdepappersföretag, finansiellt institut eller tjänsteföretag anses ha gemensam ledning med en holdingsammanslutning, ett kreditinstitut eller ett värdepappersföretag åtminstone då dess verksamhet huvudsakligen sköts av personer anställda vid kreditinstitutet, värdepappersföretaget eller holdingsammanslutningen eller vid ett annat företag i institutets/företagets/sammanslutningens konsolideringsgrupp, varvid företagen i konsolideringsgruppen i huvudsak svarar för finansieringen av detta kreditinstitut, värdepappersföretag, finansiella institut eller tjänsteföretag, eller företagen i övrigt har ett betydande operativt samband.

Med **konsoliderat dotterföretag** avses ett finländskt eller utländskt kreditinstitut, värdepappersföretag, finansiellt institut eller tjänsteföretag som enligt Finansinspektionens bestämmelser om koncernbokslut i kreditinstitut och värdepappersföretag skall konsolideras i koncernbokslutet. Med ett

Dnr 3/390/98

Datum: 9.6.1998

Ersätter anvisning: 203.20

dnr 5/390/97, 26.8.1997

Gäller fr.o.m. 1.7.1998

tills vidare

4 (9)

Ändringarna är markerade genom skuggning

konsoliderat dotterföretag avses i dessa bestämmelser även ett finländskt eller utländskt kreditinstitut, värdepappersföretag, finansiellt institut eller tjänsteföretag som på ovannämnt sätt har en gemensam förvaltning med ett kreditinstitut, ett värdepappersföretag eller en holdingsammanslutning med en större balansomslutning eller på ovannämnt sätt en gemensam ledning med ett kreditinstitut, ett värdepappersföretag eller en holdingsammanslutning med en större balansomslutning. Ett företag som fått lämnas utanför konsolideringsgruppen utan Finansinspektionens tillstånd eller med Finansinspektionens dispens är inte ett konsoliderat dotterföretag.

Med **samföretag** avses ett samföretag enligt definitionen i bokföringslagen.

Med **intresseföretag** avses ett intresseföretag enligt definitionen i bokföringslagen.

Med **företag** avses envar bokföringsskyldig enligt 1 kap. 1 § bokföringslagen.

Med **underkonsolideringsgrupp** avses en konsolideringsgrupp vars moderföretag är dotterföretag till en holdingsammanslutning, ett kreditinstitut eller ett värdepappersföretag.

När de ovannämnda definitionerna tillämpas har begreppen holdingsammanslutning och värdepappersföretag betydelse bara ifall ett sådant företag är moderföretag i konsolideringsgruppen. Om värdepappersföretaget är dotterföretag till ett kreditinstitut eller ett annat värdepappersföretag eller holdingsammanslutningen är dotterföretag till en annan holdingsammanslutning behandlas företaget/sammanslutningen vid tillämpningen av de ovannämnda definitionerna som ett finansiellt institut.

Om ett värdepappersföretag tillsammans med ett kreditinstitut ingår i en konsolideringsgrupp där moderföretaget är en holdingsammanslutning anses gruppen vid inlämning av nedan nämnda rapporteringshelheter i första hand som kreditinstitutets konsolideringsgrupp. Finansinspektionen kan dock på ansökan av holdingsammanslutningen bevilja ett undantag och tillåta att gruppen behandlas som värdepappersföretagets konsolideringsgrupp.

Moderföretag och dotterföretag i denna anvisning avviker delvis från motsvarande begrepp i bokföringslagens bestämmelser om koncerner och i Finansinspektionens bestämmelser om koncernbokslut i kreditinstitut och värdepappersföretag.

2 Konsolideringsgruppens omfattning

Till konsolideringsgruppen räknas inte näringsammanslutningar och inte heller sådana intresse- och samföretag enligt bokföringslagen som inte samtidigt kan betecknas som dotterföretag enligt 5 § 2 mom. 2 eller 3 punkten kreditinstitutslagen.

Till konsolideringsgruppen räknas inte heller s.k. flerbranschholdingsammanslutningar (mixed activity holding company), dvs. sådana moderföretag till kreditinstitut eller värdepappersföretag som inte motsvarar definitionen av holdingsammanslutning i avsnitt 1.

Finansinspektionen har emellertid med stöd av 11 § 4 mom. 1 och 2 punkten lagen om finansinspektionen samt rådets direktiv om gruppbaserad tillsyn över kreditinstitut rätt att få sådana uppgifter som är nödvändiga för tillsynen över kreditinstitut och värdepappersföretag också från flerbranschholdingsammanslutningar, näringsammanslutningar och intresse- och samföretag samt rätt att kontrollera riktigheten av dessa uppgifter. Motsvarande kontrollrätt och rätt till uppgifter gäller också en sammanslutning som kunnat lämnas utanför kreditinstitutets eller värdepappersföretagets konsolideringsgrupp och/eller koncernbokslut antingen utan Finansinspektionens tillstånd eller med Finansinspektionens dispens.

Även om intresse- och samföretag samt näringsammanslutningar som konsoliderats i koncernbokslutet inte räknas till konsolideringsgruppen tas de dock med vid beräkningen av konsolideringsgruppens kapitalkrav och exponeringar enligt motsvarande konsolideringsmetod som i koncernbokslut.

Ett företag som normalt skulle räknas till konsolideringsgruppen får utelämnas ur konsolideringsgruppen med tillstånd av Finansinspektionen enligt vad som närmare fastställs i Finansinspektionens anvisning 106.4 om ansökan om dispens beträffande omfattningen av konsolideringsgruppen och koncernbokslutet.

Ett företag som normalt skulle räknas till konsolideringsgruppen får lämnas utanför konsolideringsgruppen utan tillstånd av Finansinspektionen om

- 1) dotterföretagets balansomslutning är mindre än en procent av moderföretagets balansomslutning och mindre än 10 miljoner euro. Om den sammanlagda balansomslutningen för flera sådana dotterföretag uppgår till mer än fem procent av den gruppbaserade balansomslutningen skall företagen dock tas med i konsolideringsgruppen till den del deras sammanlagda balansomslutning överstiger denna femprocentsgräns

Dnr 3/390/98

Datum: 9.6.1998

Ersätter anvisning: 203.20

dnr 5/390/97, 26.8.1997

Gäller fr.o.m. 1.7.1998

tills vidare

6 (9)

Ändringarna är markerade genom skuggning

- 2) utelämnandet av företaget inte leder till att de uppgifter som lämnas om konsolideringsgruppen ger en felaktig och otillräcklig bild av konsolideringsgruppens operativa resultat och ekonomiska ställning.

Det som fastställts ovan i detta avsnitt om dispens för företag som räknas till konsolideringsgruppen tillämpas på motsvarande sätt för samföretag som är kreditinstitut, finansiella institut eller tjänsteföretag. Det belopp på "10 miljoner euro" som nämns i punkt 1) träder i kraft den 1 januari 1999. Före den tidpunkten, dvs. fram till den 31 december 1998 används motvärdet i mark av 10 miljoner ecu som jämförelsetal.

Om dotterföretaget samtidigt är dotterföretag i en eller flera underkonsolideringsgrupper betraktas det närmaste moderföretaget som moderföretag vid beräkningen av de ovannämnda gränserna.

När begränsningarna enligt 21 och 22 § kreditinstitutslagen beräknas avseende aktie- och fastighetsinnehav för ett kreditinstituts konsolideringsgrupp, räknas endast kreditinstitutet och dess dotterföretag till konsolideringsgruppen.

Näringsammanslutningar, intresseföretag och sådana samföretag som inte är kreditinstitut, finansiella institut eller tjänsteföretag får lämnas okonsoliderade (enligt kapitalandelsmetoden) i rapporterna om konsolideringsgruppens kapitalkrav och exponeringar endast ifall företaget har kunnat utelämnas ur kreditinstitutets eller värdepappersföretagets koncernbokslut. Grunderna för dispens i fråga om koncernbokslutet fastställs för kreditinstitutet i föreskrift 106.2 respektive anvisning 106.4 och för värdepappersföretagen i föreskrift 203.14 respektive anvisning 203.25.

Företag som avses i 5 § 2 mom. 2 och 3 punkten kreditinstitutslagen konsolideras i en balansräkning som upprättas för nedan nämnda rapporteringshelheter enligt tillämpliga delar av det som fastställts om konsolidering av kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag i koncernbokslutet.

Företag som avses i 5 § 2 mom. 2 och 3 punkten kreditinstitutslagen skall konsolideras även då kreditinstitutet eller värdepappersföretaget inte har några dotterföretag enligt bokföringslagen och följaktligen ingen skyldighet att upprätta ett koncernbokslut enligt bokföringslagen.

3 Tillämpningsområdet för den gruppbaseade tillsynen

Holdingsammanslutningar/kreditinstitut/värdepappersföretag som är moderföretag i en konsolideringsgrupp skall svara för att konsoliderade beräkningar och redovisningar till Finansinspektionen enligt denna anvisning och så som Finansinspektionen för varje rapporteringshelhet separat bestämmer utförs avseende

- 1) kapitalbasen i konsolideringsgruppen enligt 79 och 79a § kreditinstitutslagen och 31 § lagen om värdepappersföretag
- 2) konsolideringsgruppens kapitalkrav för kreditrisker enligt 78 och 79a § kreditinstitutslagen och 31 § lagen om värdepappersföretag
- 3) stora exponeringar i konsolideringsgruppen enligt 71 § kreditinstitutslagen och 31 § lagen om värdepappersföretag
- 4) konsolideringsgruppens kapitalkrav för marknadsrisker enligt 78a och 79a § kreditinstitutslagen och 31 § lagen om värdepappersföretag.

Uppgifterna i punkterna 1-4 och för värdepappersföretagen dessutom i punkt 7 nedan rapporteras endast för hela konsolideringsgruppen. De behöver således inte anges separat för de underkonsolideringsgrupper som ingår i konsolideringsgruppen.

Ett kreditinstitut som utgör moderföretag i en konsolideringsgrupp skall svara för att konsoliderade beräkningar och redovisningar till Finansinspektionen enligt denna anvisning och Finansinspektionens särskilda bestämmelser utförs avseende

- 5) konsolideringsgruppens aktieinnehav enligt 21 § kreditinstitutslagen och
- 6) konsolideringsgruppens fastighetsinnehav enligt 22 § kreditinstitutslagen.

När uppgifterna i punkterna 5 och 6 rapporteras räknas endast kreditinstitutet och dess dotterföretag till konsolideringsgruppen. Om kreditinstitutets moderföretag är en holdingsammanslutning skall kapitalbasen anges separat för hela konsolideringsgruppen (holdingsammanslutningen och alla dess dotterföretag) och för kreditinstitutets (under)konsolideringsgrupp (kreditinstitutet och dess dotterföretag) för beräkningen av relationstalen i punkterna 5 och 6.

En holdingsammanslutning och ett värdepappersföretag skall dessutom svara för att för värdepappersföretagets konsolideringsgrupp beräknas och rapporteras

Dnr 3/390/98

Datum: 9.6.1998

Ersätter anvisning: 203.20

dnr 5/390/97, 26.8.1997

Gäller fr.o.m. 1.7.1998

tills vidare

8 (9)

Ändringarna är markerade genom skuggning

- 7) kapitalkravet för konsolideringsgruppens fasta kostnader enligt 31 § lagen om värdepappersföretag.

Ett kreditinstitut/värdepappersföretag som är dotterföretag till en finländsk holdingsammanslutning eller ett annat finländskt kreditinstitut eller värdepappersföretag behöver inte separat ange de uppgifter om underkonsolideringsgruppen som avses i punkterna 2) 4 och gällande värdepappersföretagen i punkt 7.

Ett kreditinstitut/värdepappersföretag som är dotterföretag till ett annat finländskt kreditinstitut eller värdepappersföretag behöver inte separat ange de uppgifter om underkonsolideringsgruppen som avses i punkterna 1, 5, 6 och 7.

Ytterligare skall en holdingsammanslutning eller ett kreditinstitut/värdepappersföretag som utgör moderföretag i en konsolideringsgrupp enligt 68 § kreditinstitutslagen och 29 § lagen om värdepappersföretag sörja för att samtliga företag som hör till konsolideringsgruppen har tillräckligt omfattande rutiner för redovisning, rapportering, riskhantering och kontroll.

4 Dispens för konsolideringsgruppens utländska moderföretag

Om ett kreditinstitut/värdepappersföretag hör till konsolideringsgruppen för ett utländskt kreditinstitut eller värdepappersföretag som en utländsk myndighet övervakar enligt bestämmelser motsvarande kreditinstitutslagen eller lagen om värdepappersföretag, kan Finansinspektionen på ansökan av kreditinstitutet/värdepappersföretaget ge tillstånd att lämna moderföretaget och de utländska företag som hör till dess konsolideringsgrupp utanför kreditinstitutets/värdepappersföretagets konsolideringsgrupp.

Sådana finländska kreditinstitut/värdepappersföretag/holdingsammanslutningar som har ett utländskt moderföretag som med ovannämnd dispens har utelämnats ur kreditinstitutets/värdepappersföretagets konsolideringsgrupp skall sammanställa och rapportera uppgifter enligt avsnitt 3 ovan om den (under)konsolideringsgrupp vars moderföretag de är.

5 Beräkning av kapitalbasen i konsolideringsgruppen

Kapitalbasen i konsolideringsgruppen beräknas enligt Finansinspektionens föreskrift 106.6 respektive 203.23 om rapportering av kapitalbasen och den gruppbaseade kapitalbasen.

Dnr 3/390/98

Datum: 9.6.1998

Ersätter anvisning: 203.20

dnr 5/390/97, 26.8.1997

Gäller fr.o.m. 1.7.1998

tills vidare

9 (9)

Ändringarna är markerade genom skuggning

6 Beräkning av konsolideringsgruppens fordringar, investeringar och åtaganden utanför balansräkningen

I rapporterna om konsolideringsgruppens kapitaltäckning, exponeringar gentemot kunder samt aktie-, andels- och fastighetsinnehav redovisas fordringarna, aktie-, andels- och fastighetsinvesteringarna, de övriga tillgångarna och åtagandena utanför balansräkningen genom sammanräkning av fordringarna, investeringarna och åtagandena utanför balansräkningen enligt boksluten för de kreditinstitut, värdepappersföretag, finansiella institut och tjänsteföretag som hör till konsolideringsgruppen. Interna affärshändelser, fordringar och skulder samt åtaganden utanför balansräkningen och internt aktieinnehav elimineras enligt principerna i Finansinspektionens föreskrifter 106.2 och 203.14 om koncernbokslut.

7 Beräkning av konsolideringsgruppens marknadsrisker

Konsolideringsgruppens marknadsrisker beräknas enligt bestämmelserna i Finansinspektionens föreskrift 106.11 respektive 106.12 om rapportering av kapitalbasen och den gruppbaseade kapitalbasen för täckning av marknadsrisker.